

DER
EX-IESUIT.

Kleid Orden ist nun hin, Sohn Petri ich jetzt bin.
Es ware Petrus eben auch von Jesu ein Gesell.
Drum lebe ganz vergnügt nach wacker Kirch besell.
QVOD BONVM est IN OCVLIS SVIS FACIAT:
1 Reg. 3. v. 18.

Místo konání / Veranstaltungsort:
Kloster Želiv
Želiv 122, 394 44 Želiv

Účast / Teilnahme: zdarma / kostenlos

Přihlášení do / Anmeldung bis 26.9. 2021:
monasteriaabolita@gmail.com

Další informace / Nähere Informationen:
monasteriaabolita@gmail.com

Pořadatelé / Veranstalter:
Kloster Želiv
Diözesanarchiv St. Pölten
Benediktinerstift Göttweig

 Diözesanarchiv
St. Pölten

Benediktinerstift
GÖTTWEIG

KLÁŠTER ŽELIV
NÁRODNÍ KULTURNÍ PAMÁTKA

Želiv
5.-7.10.2021

Monasteria abolita

*Osudy klášterních
statků od 2. poloviny
18. do 2. poloviny
20. století*

Schicksale der Klostergüter
seit der 2. Hälfte des 18.
bis zur 2. Hälfte des
20. Jahrhunderts

EVROPSKÁ UNIE

Interreg

Rakousko-Česká republika

Evropský fond pro regionální rozvoj

úterý/Dienstag
5.10.2021 ▶ 13:00–17:50

12:00 registrace účastníků / Registrierung der TeilnehmerInnen

13:00–13:10 Zahájení konference / Eröffnung der Konferenz

Rušení klášterů pohledem současníků
Klosteraufhebung aus der Sicht der Zeitgenossen

13:10–13:30 **Niederkorn-Bruck, Meta** ▶ *Hlavní referát* / Haupt-Referat
Berichte über Bibliotheks- und Archivbestände aus aufgehobenen Klöstern in zeitgenössischen Medien / *Zprávy o knihovních a archivních fondech zrušených klášterů v soudobých médiích*

13:30–13:40 **David, Jiří** ▶ *Koreferát* / Koreferat
Poslední žďárský opat Otto Steinbach z Kranichštejna: od obrany mnišství ke zrušení kláštera / Der letzte Abt von Saar/Žďár Otto Steinbach von Kranichstein; von der Verteidigung des Mönchtums bis zur Aufhebung des Klosters

13:40–14:00 **Tošnerová, Marie** ▶ *Hlavní referát* / Haupt-Referat
Poslední dny benediktinského kláštera ve Svatém Janu pod Skalou / Die letzten Tage des Benediktinerklosters St. Johann unter dem Felsen / Svatý Jan pod Skalou

14:00–14:10 **Zdichynec, Jan** ▶ *Koreferát* / Koreferat
Řeholní řády a stát ve druhé polovině 18. století pohledem církve. Příklad cisterciáků a cisterciáček spjatých s Horní Lužicí / Orden und Staat in der zweiten Hälfte des 18. Jahrhunderts aus der Sicht der Kirche. Das Beispiel der Zisterzienser und Zisterzienserschwestern in der Oberlausitz

14:10–14:40 *Diskuse* / Diskussion

14:40–15:00 *Pauza na kávu* / Kaffeepause

Habsburská monarchie vs. Svátá říše římská
Habsburgermonarchie vs. Heiliges Römisches Reich

15:00–15:20 **Fiska, Patrick** ▶ *Hlavní referát* / Haupt-Referat
Neue Fragen zur Josephinischen Klosteraufhebung unter besonderer Berücksichtigung des Kartäuserordens in Mitteleuropa / *Nové otázky k rušení klášterů Josefem II. se zvláštním přihlédnutím ke Kartuziánskému řádu ve Střední Evropě*

15:20–15:30 **Brčák, Marek** ▶ *Koreferát* / Koreferat
Česko-moravská kapucínská provincie v době osvícenských církevních reforem / Die böhmisch-mährische Kapuzinerprovinz in der Zeit der Aufklärungs-Kirchenreformen

15:30–15:50 **Immler, Gerhard** ▶ *Hlavní referát* / Haupt-Referat
Die Säkularisation der Reichsabteien Ostschwabens durch das Kurfürstentum

Bayern / *Sekularizace říšských opatství Východního Švábska Bavorským vévodstvím*
15:50–16:00 **Pörnbacher, Johann** ▶ *Koreferát* / Koreferat
Die Säkularisation des Klosters Rottenbuch / *Sekularizace kláštera Rottenbuch*

16:00–16:30 *Diskuse* / Diskussion

16:30–16:50 *Pauza na kávu* / Kaffeepause

Modelový příklad – Klášter Louka u Znojma
Modellbeispiel - Klosterbruck an der Thaya

16:50–17:10 **Valeš, Tomáš - Grunová, Štěpánka** ▶ *Hlavní referát* / Haupt-Referat
Jedna kanonie, mnoho osudů. Premonstrátský klášter v Louce u Znojma a jeho umělecké vybavení po roce 1784 / Eine Abtei, viele Schicksale. Das Prämonstratenser-Kloster in Klosterbruck an der Thaya/Louka bei Znojmo und seine Kunstausrüstung nach 1784)

17:10–17:20 **Bolom Kotari, Martina** ▶ *Koreferát* / Koreferat
Osudy kláštera Louka (u Znojma) po druhé světové válce / Das Schicksal des Klosters in Klosterbruck an der Thaya/Louka bei Znojmo nach dem Zweiten Weltkrieg

17:20–17:50 *Diskuse* / Diskussion

středa/Mittwoch
6.10.2021 ▶ 9.00–17.30

Sekularizace ženských klášterů
Säkularisierung von Frauenklöstern

9:00–9:20 **Hlaváčková, Jarmila** ▶ *Hlavní referát* / Haupt-Referat
Sliby a společenství. Josefínská sekularizace kláštera znojemských klarisek a snahy o kontinuitu řeholní komunity / Versprechen und Gemeinschaft. Die Josephinische Säkularisierung des Klosters der Klarissen in Znajm/Znojmo und Bemühungen um die Kontinuität der Ordenskommunität

9:20–9:30 **Heilandová, Lucie** ▶ *Koreferát* / Koreferat
Zrušení kláštera brněnských františkánků v rámci josefínských reforem a jeho osudy / Die Aufhebung des Franziskaner-Klosters in Brunn/Brno im Rahmen der Josephinischen Reformen und sein Schicksal

9:30–9:40 **Bastl, Ondřej** ▶ *Koreferát* / Koreferat
Osudy statků kláštera benediktinek u sv. Jiří na Pražském hradě po jeho zrušení za josefínských reforem / Das Schicksal der Güter des Benediktinerinnen-Klosters zu St. Georg auf der Prager Burg nach seiner Aufhebung durch die Josephinischen Reformen

9:40–10:10 *Diskuse / Diskussion*

10:10–10:30 *Pauza na kávu / Kaffeepause*

Jezuité a Trinitáři Jesuiten und Trinitarier

10:30–10:50 **Hnilica, Ondřej** ▶ *Hlavní referát / Haupt-Referat*
Úděl staveb a mobiliáře po zrušení řádového domu Tovaryšstva Ježíšova v Telči
/ Das Schicksal von Gebäuden und Mobiliar nach der Aufhebung des Ordenshauses von Jesuiten in Teltsch/Telč

10:50–11:00 **Bizoňová, Monika** ▶ *Koreferát / Koreferat*
Působenie Spoločnosti Ježišovej v Levoči v 18. storočí a osud jej majetkov po zrušení rehole
/ Das Wirken der Gesellschaft Jesu in Leutschau/Levoča im 18. Jahrhundert und das Schicksal ihres Eigentums nach der Aufhebung des Ordens

11:00–11:10 **Zmeták, Igor** ▶ *Koreferát / Koreferat*
Osudy historickej knižnice jezuitského kláštora a kolégia v Trenčíne
/ Das Schicksal der historischen Bibliothek des Jesuitenklosters und Kollegs in Trentschin/Trenčín

11:10–11:20 **Márza, Eva** ▶ *Koreferát / Koreferat*
Vplyv biskupa Ignáca Batthyányho na osud knižnice jezuitov zo sedmohradského Sibiu
/ Der Einfluss von Bischof Ignác Batthyány auf das Schicksal der Jesuitenbibliothek aus Hermannstadt/Sibiu in Siebenbürgen

11:20–11:30 **Márza, Andreea** ▶ *Koreferát / Koreferat*
Rád trinitárov zo sedmohradskej Alba Júlie a vedecký projekt biskupa Ignáca Batthyányho z konca 18. storočia
/ Der Orden der Trinitarier aus dem siebenbürgischen Karlsburg /Alba Iulia und das wissenschaftliche Projekt des Bischofs Ignác Batthyány Ende des 18. Jahrhunderts

11:30–12:00 *Diskuse / Diskussion*

12:30–14:00 *Oběd / Mittagessen*

Kláštevní knihovny a jejich fondy Klosterbibliotheken und ihre Bestände

14:00–14:20 **Bobková-Valentová, Kateřina – Kuchařová, Hedvika** ▶ *Hlavní referát / Haupt-Referat*
Význam akvizic ze zrušených klášterů pro budování novoříšské knihovny
/ Die Bedeutung von Akquirierungen aus den aufgelösten Klöstern für die Errichtung der Bibliothek in Neureisch/Nová Říše

14:20–14:30 **Pavelková, Jindra** ▶ *Koreferát / Koreferat*
Knihy zrušeného kláštora dominikánů v Brně v rajhradské kláštevní knihovně
/ Bücher des aufgelösten Klosters der Dominikaner in Brünn/Brno in der Klosterbibliothek Groß Reigersbrunn/Rajhrad

14:30–14:40 **Hradilová, Marta** ▶ *Koreferát / Koreferat*

Osudy knih z knihovny zrušeného premonstrátského kláštora v Chotěšově ve světle dochovaných knižních soupisů
/ Die Schicksale der Bücher aus der Bibliothek des aufgehobenen Prämonstratenserklosters in Chotieschau/Chotěšov im Lichte der erhaltenen Bücherverzeichnisse

14:40–14:50 **Petr, Stanislav** ▶ *Koreferát / Koreferat*
Soubor rukopisů konventu bosých karmelitek v Praze
/ Kollektion von Handschriften des Konvents der Unbeschuhten Karmelitinnen in Prag

14:50–15:20 *Diskuse / Diskussion*

15:20–15:40 *Pauza na kávu / Kaffeepause*

Život po životě Vom Leben nach dem Leben

15:40–16:00 **Smidt, Stefan** ▶ *Hlavní referát / Haupt-Referat*
Die ehemalige Klosterherrschaft Kleinmariazell im Wandel der Zeit. Ein Gut in der Hand von Kirche, Staat und Privaten
/ *Bývalé klášterní panství Kleinmariazell v proměnách času. Majetek v rukou církve, státu a soukromých vlastníků*

16:00–16:10 **Bratková, Alena** ▶ *Koreferát / Koreferat*
Säkularizace kláštora "Rosa Coeli" v Dolních Kounicích začátkem 19. století
/ Säkularisierung des Klosters „Rosa Coeli“ in Kanitz/Dolní Kounice Anfang des 19. Jahrhunderts

16:10–16:20 **Kvetánová, Ivana** ▶ *Koreferát / Koreferat*
„Na svete nie je nič stále a isté...“ O zániku františkánskeho kláštora na Katarínke
/ "Nichts auf der Welt ist beständig und sicher ...". Über den Untergang des Franziskanerklosters St. Katharina/Katarínka

16:20–16:30 **Troup, Zdeněk** ▶ *Koreferát / Koreferat*
Zlatá Koruna – život po životě. Přemýšlení o perspektivách zrušených klášterů v moderní době úvahy dlouholetého správce kláštora
/ Goldenkron/Zlatá Koruna – Leben nach dem Leben. Überlegungen über die Perspektiven der aufgehobenen Klöster in der modernen Zeit und die Erwägungen eines langjährigen Klosterverwalters

16:30–17:00 *Diskuse / Diskussion*

17:30 – *Společenský večer s kulturním programem*
/ Geselliger Abend mit Kulturprogramm

čtvrtek/Donnerstag

7.10.2021 ▶ 9.00–15.30

Vyvlastníme, zkonfiskujeme
Wir enteignen, beschlagnahmen

9:00–9:20 Pola, Martin – Sklenář, Michal ▶ *Hlavní referát / Haupt-Referat*
Eroze majetku Českého a rakouského velkopřevorství maltézského řádu v první polovině 20. století / Erosion des Eigentums des Großpriorats Böhmen-Österreich von Souveräner Malteserorden in der ersten Hälfte des 20. Jahrhunderts

9:20–9:40 Dufek, Pavel ▶ *Hlavní referát / Haupt-Referat*
Po zabavení majetku přichází někdy jeho navrácení: působení institucí a osob při restitucích majetkových práv a majetků klášterů mezi lety 1945 a 1948/1949 / Nach der Beschlagnahme des Eigentums pflegt es mitunter zu seiner Rückgabe zu kommen: Die Wirkung von Institutionen und Personen bei der Restitution der Eigentumsrechte und der Besitztümer der Klöster zwischen den Jahren 1945 und 1948/49

9:40–10:00 Uhlíková, Kristina ▶ *Hlavní referát / Haupt-Referat*
Mobiliář oseckého kláštera / Das Mobiliar des Klosters Ossegg/Osek

10:00–10:30 Diskuse / Diskussion

10:30–10:50 Pauza na kávu / Kaffeepause

Roztřídíme, evidujeme
Wir sortieren, zeichnen auf

10:50–11:10 Štunc, Libor ▶ *Hlavní referát / Haupt-Referat*
Likvidační komise, schovací smlouvy, redispozice, výdejky, zmocněnci a referenti / Liquidierungskommission, Verwahrungsverträge, Neuordnungen, Ausgabescheine, Sachwalter und Referenten

11:10–11:20 Rameder, Bernhard ▶ *Koreferát / Koreferat*
Enteignet und Vertrieben – Stift Göttweig in der Zeit des Nationalsozialismus
Vyvlastnění a vyhnání – klášter Göttweig v časech národního socialismu

11:20–11:40 Richtrová, Eva ▶ *Hlavní referát / Haupt-Referat*
Úředníci Státního úřadu pro věci církevní činní při Akci VK / Die Beamten des Staatlichen Amtes für kirchliche Angelegenheiten, tätig bei der Aktion VK

11:40–11:50 Krejčí, Marek ▶ *Koreferát / Koreferat*
Podíl „Charity“ na nakládání s movitým majetkem klášterů zabraných státem v roce 1950 / Anteil der "Charita" an der Verwaltung des beweglichen Eigentums der vom Staat i.J. 1950 besetzten Klöster

11:50–12:20 Diskuse / Diskussion

12:30–13:30 Oběd / Mittagessen

Prezentujeme, navrátíme
Wir präsentieren, geben zurück

13:30–13:50 Piatrová, Alena ▶ *Hlavní referát / Haupt-Referat*
Od (posvätnej) služby pre liturgiu po zbierkový predmet / Vom (heiligen) Dienst für die Liturgie bis zum Sammlungsobjekt

13:50–14:00 Croy, Jana ▶ *Koreferát / Koreferat*
Církevní konfiskáty ve sbírkách Uměleckoprůmyslového musea v Praze / Kirchliche Konfiskate in den Sammlungen des Kunstgewerblichen Museums in Prag

14:00–14:20 Olejník, Vladimír ▶ *Hlavní referát / Haupt-Referat*
Osudy Spišského diecézneho múzea v Spišskej Kapitule – Spišskom Podhradí a jeho zbierok / Das Schicksal des Diözesanmuseums in Zipser Kapitel/Spišská Kapitula – Kirchdrauf/Spišské Podhradie und seine Sammlungen

14:20–14:30 Pučálík, Marek – Rinešová, Tereza ▶ *Koreferát / Koreferat*
Osudy křížovnických sbírek po r. 1950 / Das Schicksal der Sammlungen des Kreuzherrenordens nach 1950

14:30–14:50 Nádaská, Katarína ▶ *Hlavní referát / Haupt-Referat*
Kultúrne dedičstvo premonštrátov v Jasove z pohľadu likvidácie rádu v roku 1950 / Das kulturelle Erbe der Prämonstratenser in Jossau/Jasov aus der Sicht der Liquidation des Ordens im Jahr 1950

14:50–15:00 Vodochodská, Eva ▶ *Koreferát / Koreferat*
Osudy knihoven broumovského kláštera po roce 1950 / Das Schicksal der Bibliotheken des Klosters in Braunau/Broumov nach 1950

15:00–15:30 Diskuse / Diskussion

15:30 Zakončení konference / Abschluss der Konferenz